

Bölüm 6

NECATİBEY EĞİTİM FAKÜLTESİNDE OKUYAN ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİ SEÇİM NEDENLERİ VE MESLEĞE İLİŞKİN TUTUMLARI

Hande ÇELİK¹
Ali Rıza TERZİ²

GİRİŞ

Öğretmenlik mesleği insanı ilgilendiren mesleklerin ötesinde toplumun geleceğini de ilgilendiren bir meslektir. Bir insanın göle attığı bir taşın yaratacağı dalga boyu en nihayetinde gölün çapı kadardır. Ancak öğretmen söz konusu olduğunda onun yaratacağı etkiye bir sınır çizmek mümkün değildir. Öğretmenlik, bu yüzden içsel güdülerle yönelinmesi ve sürdürülmesi gereken mesleklerin başında gelmektedir.

Öğretmen adaylarının öğretmenliği seçim nedenleri ve öğretmenliğe ilişkin tutumları üzerine alanyazında çokça araştırma yapılmış olup konu akademik dünyanın her dönem ilgi alanı içerisinde olmuştur. Bu çalışmada da demografik değişkenlerle birlikte öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini seçim nedenleri ve mesleğe ilişkin tutumları incelenmiştir.

KURAMSAL ÇERÇEVE

Türkiye akademik alanyazınında öğretmenlik mesleğinin seçimi ile ilgili yapılan çalışmalarda öğretmen adaylarınca ileri sürülen sebeplerden bazılarının; öğretmenliğin garantili meslek olması (Çermik, Doğan, Şahin; 2010); öğretmenlik mesleğini sevmek, çalışma koşullarının rahat olması ve zorunluluklardan dolayı (Polat, 2014); “öğretmenliği sevdiğim için ve sınavda aldığım puan yüzünden” (Ubuz ve Sarı, 2008); “sınavda ek puan aldığım ve öğretmen olmak istediğim için” (Eret-Orhan ve Ok, 2014) olduğu söylenebilir. Akademik alanyazında öğretmen adaylarının öğretmenliği meslek olarak seçme nedenleri içsel ve dışsal nedenler olarak ikiye ayrılmaktadır.

¹ Arş. Gör. Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi AD, handecelik@balikesir.edu.tr

² Prof. Dr. Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi AD, terzioglu53@hotmail.com

Araştırma konusu alanyazında çokça araştırılmış bir konudur. Ancak konunun önemine binaen daha da genellenebilir sonuçlara ortaya koyabilmek için araştırmamanın farklı üniversiteleri de kapsayacak düzeyde genişletilerek yapılması önerilebilir.

Üniversite hayatlarının başında öğretmenlik mesleği ile ilgili tutumları belirlenmeye çalışılan öğrencilerle, öğrenciler dördüncü sınıf düzeyine geldiklerinde araştırma tekrarlanarak adayların görüşlerinin aldıkları eğitim sürecinde değişip değişmediği, değişim var ise ne yönde olduğunun belirlenmesine yönelik boylamsal bir çalışma yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Alım, M. & Bekdemir, Ü. (2006). Coğrafya Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları, *Milli Eğitim Dergisi*.
- Aydın, R. & Sağlam, G. (2012). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Örneği), *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(2), 257-294.
- Boz, Y. & Boz, N. (2008). Kimya ve Matematik Öğretmen Adaylarının Öğretmen Olma Nedenleri, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(1), 137-144.
- Bulut, İ. (2009). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi (Dicle ve Fırat üniversitesi örneği), *Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 13-24.
- Bursal, M. & Buldur, S. (2016). İlköğretim Öğretmen Adaylarının Meslek Tercih Nedenleri ve Geleceklerine Yönelik Beklentileri: Karşılaştırmalı Bir Analiz, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 351-376.
- Çapri, B. & Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen Adaylarının Öğretmenliğe İlişkin Tutum ve Mesleki Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Program ve Fakültelerine Göre İncelenmesi, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 33-53.
- Çermik, H.; Doğan, B. & Şahin, A. (2010). Sınıf Öğretmenliği Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğini Tercih Sebepleri, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 201-212.
- Çetin, B. (2012). İlköğretim Öğretmen Adaylarının Profillerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, *İlköğretim Online*, 11(3), 596-610.
- Ekinci, N. (2017). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleği ve Alan Seçiminde Etkili Olan Motivasyonel Etkenler, *İlköğretim Online*, 16(2), 394-405.
- Erdem, A. R. & Anılan, H. (2000). PAÜ. Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7, 144-149.
- Eret-Orhan, E. & Ok, A. (2014). Who Prefer Teacher Education Programs? Candidates' Entry Characteristics and Attitude towards Teaching [in Turkish], *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(4), 75-92.
- Ergen, Y. (2014). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Nedenlerinin İncelenmesi (Bayburt Eğitim Fakültesi Örneği), *Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 62-74.
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, (36.baskı), Ankara: Nobel Yayıncılık.

- Keskin, Y. (2017).Coğrafya Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum ve Kaygı Düzeyleri (Erzurum Örneği), *e – Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 43-57.
- Özbek, R.; Kahyaoğlu, M. & Özgen, N. (2007). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi, *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 221-232.
- Özder, H., Konedralı, G. & Zeki, C. P. (2010). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration: Theory and Practice]*, 16(2), 253-275.
- Polat, S. (2014). Bir Mesleğe/İşe Sahip Olan Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programı Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelme Nedenleri, *Journal of Human Sciences*, 11(1), 128-144.
- Şahin, A.; Çokadar, H., & Uşak, M. (2008). Context, Process and Change: The Status of Prospective Teachers' Perception of Teaching Process, *Essays in Education*, 23, 129-141.
- Tekerek, M. & Polat, S. (2011). 5th International Computer & Instructional Technologies Symposium, (22-24 September 2011), Fırat University, Elazığ- Türkiye.
- Terzi, A. R. & Tezci, E. (2007). Necatibey Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 52, 593-614.
- Ubuz, B. & Sarı, S. (2008). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğini Seçme Nedenleri, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(24), 113-119.